

Zdrowie jest ważne

Beneficjent: ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W BOLESŁAWCU

Tytuł projektu: Poprawa dostępności i podniesienie jakości leczenia zakażonych wirusem SARS-CoV-2 poprzez zakup modułowego oddziału zakaźnego wraz z niezbędnym wyposażeniem dla ZOZ w Bolesławcu

Wartość projektu oraz pełne dofinansowanie z UE to ponad 8, 2 mln zł

Ostatnie dwa lata trudnego okresu pandemii ugruntowało nas w przekonaniu, że zdrowie jest najważniejsze. Ta nowa rzeczywistość towarzyszy nam niestety do dziś, gdyż niebezpieczny koronawirus, znany jako COVID-19, nadal atakuje.

Wiele miesięcy wypełnionych było walką o zdrowie i życie tysięcy ludzi. Wiele dolnośląskich placówek medycznych kupowało specjalistyczny sprzęt i środki ochrony osobistej, jednak ZOZ w Bolesławcu poszedł jeszcze dalej, gdyż z pomocą unijnych pieniędzy utworzył modułowy oddział zakaźny. Powstał on, gdyż ówczesna sytuacja epidemiczna spowodowała konieczność stworzenia jak największej liczby miejsc szpitalnych dla osób zakażonych koronawirusem, w tym również tzw. stanowisk respiratorowych. Było to bezprecedensowe działanie, gdyż szpital powstał z gotowych modułów, oszczędzając tym samym czas, który wówczas grał ogromną rolę.

Zespół Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu został przekształcony w jednoimienny szpital zakaźny, który pomagał pacjentom "covidowym" kompleksowo. Chorzy mogli korzystać z szerokiej gamy świadczeń medycznych związanych z diagnostyką i leczeniem COVID-19. Dostępna była własna diagnostyka obrazowa, laboratorium biologii molekularnej PCR, 12 terenowych punktów poboru wymazów, trzy karetki wymazowe, izolatorium. To wszystko było możliwe do realizacji, gdyż szpital z

powodzeniem sięgnął po środki unijne również z projektu „Poprawa dostępności i podniesienie jakości świadczeń zdrowotnych na rzecz ograniczenia zachorowalności mieszkańców regionu w związku z pojawieniem się COVID-19”, na który z programu regionalnego przeznaczono niemal 92 miliony złotych. W tym projekcie uczestniczyło wiele dolnośląskich placówek medycznych.

Wysiłki podjęte na rzecz dobra pacjentów w tym trudnym czasie zostały docenione przez grono specjalistów, gdyż bolesławiecki ZOZ zwyciężył w konkursie promującym m.in. nowe rozwiązania i technologie, które mają zwiększyć bezpieczeństwo pacjentów i pracowników szpitali. Nagroda została przyznana w kategorii „Innowacyjny szpital – zarządzanie” za projekt „Poprawa dostępności i podniesienie jakości leczenia zakażonych wirusem sars-cov-2 poprzez zakup modułowego oddziału zakaźnego wraz z niezbędnym wyposażeniem dla ZOZ w Bolesławcu”.

Beneficiary: HEALTHCARE TEAM IN BOLESŁAWIEC

Project title: Improving the accessibility and enhancing the quality of treatment for individuals infected with the SARS-CoV-2 virus through purchasing a modular infectious disease ward and the necessary equipment for the Healthcare Centre in Bolesławiec.

Project value, coupled with its complete funding from the European Union, exceeds 8.2 million PLN

Health is important

The challenging pandemic experience of the past two years has underscored our unwavering conviction that nothing is more precious than our health. Regrettably, this new reality persists as the perilous COVID-19 virus continues to pose a threat.

For several months, our unwavering focus has been on safeguarding the health and lives of thousands of people. Numerous healthcare institutions across Lower Silesia procured specialized equipment and personal protective gear. Yet, the Healthcare Team in Bolesławiec demonstrated exceptional commitment by harnessing European Union funding to establish a modular infectious diseases ward. This initiative became imperative in light of the ongoing epidemic, demanding a rapid expansion of hospital bed capacity, including specialized respiratory care units. This endeavour was groundbreaking, as the hospital was constructed using pre-fabricated modules, thus conserving precious time— an indispensable resource during those critical days.

The Healthcare Team in Bolesławiec underwent a remarkable transformation into a specialized infectious diseases hospital, providing comprehensive care to COVID-19 patients. The patients had access to a wide array of medical services tailored to the diagnosis and treatment of COVID-19. These offerings encompass in-house imaging diagnostics, state-of-the-art PCR molecular biology laboratories, a network of 12 mobile swab collection points, three swab ambulances, and a dedicated isolation unit. This transformation became possible thanks to the hospital's adept utilization of European Union funding secured through the 'Improving the Accessibility and Quality of Healthcare Services to Mitigate COVID-19 Incidence in the Region' project, which allocated nearly 92 million Polish zloty from the regional program. Numerous healthcare institutions across Lower Silesia actively participated in this collaborative effort.

The exceptional dedication exhibited in serving patients during these demanding times received well-deserved recognition from a panel of experts. The Bolesławiec Healthcare Team emerged victorious in a competition that championed pioneering solutions and technologies designed to enhance the safety of both hospital patients and staff. This prestigious prize was conferred in the “Innovative Hospital Management” category, in recognition of their project “Enhancing Accessibility and Treatment Quality for Individuals Affected by the SARS-CoV-2 Virus through the Establishment of a Modular Infectious Diseases Ward with Essential Equipment at the Bolesławiec Healthcare Team”

Ząbkowice Śląskie pięknieją

Beneficjent: Gmina Zabkowice Śląskie

Tytuł projektu: Rewitalizacja przestrzeni publicznej miasta Zabkowice Śląskie

Wartość projektu ponad 5,1 mln zł

Dofinansowanie UE: ponad 4,4 mln zł

Zabkowice Śląskie są miastem dobrze znanym nie tylko w

regionie, ale znacznie dalej. A to za sprawą słynnej wieży, która jest krzywa i stanowi główną atrakcję miasta, choć niejedyną.

Przez lata, podobnie jak wiele innych dolnośląskich miast, były niedoinwestowane, jednak z pomocą funduszy unijnych miasto odzyskuje dawny blask.

Krzywa Wieża jest najwyższą i najbardziej krzywą wieżą w Polsce i drugą w Europie zaraz po włoskiej Pizie. Jej odchylenie od pionu wynosi aż 2,14 metry. Widać to nie tylko gołym okiem, ale daje się również odczuć stojąc wewnątrz wieży. Budowla jest wysoka na 34 metry, a to prawie tyle co dziesięciopiętrowy budynek. Na szczyt wieży wiedzie aż 139 schodów, ale widoki z jej szczytu rekompensują trud wejścia.

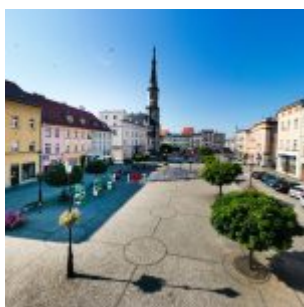
Ząbkowice miały sporo szczęścia, bo mimo, że poprzednie wieki były dość burzliwe dla losów tego miasta, to od II połowy XIX było już spokojnie i nawet II Wojna Światowa nie spowodowała tutaj żadnych zniszczeń. Wtedy też zaczęła funkcjonować nazwa miasta- Ząbkowice Śląskie. Ze względu na położenie, bo na wysokości 280 m n.p.m, bogatą historię i ciekawe zabytki, miasto i gmina są jednymi z ciekawszych krajoznawczo miejsc na Dolnym Śląsku.

Dzięki inwestycjom z Unii Europejskiej mieszkańcy mogą czuć się bezpiecznej po wymianie oświetlenia ulicznego w rynku, a młodzież cieszy wyremontowane boisko sportowe przy szkole podstawowej. Na kilku podwórkach pojawiła się również zieleń i mała architektura.

Przebudowano także budynek mieszkalny na potrzeby Domu Pomocy Społecznej. To działanie realizowane było w partnerstwie ze Starostwem Powiatowym. Powstało w nim 16 dodatkowych miejsc całonocnego pobytu z przeznaczeniem dla osób przewlekle

psychicznie chorych. Spełnia on najwyższe standardy i wymogi dotyczące tego typu obiektów i jest jedyną na terenie Powiatu Ząbkowickiego placówką świadczącą takie usługi.

Project title: Revitalization of public space in the city of Ząbkowice Śląskie

Beneficiary: Commune Ząbkowice Śląskie

Project value above PLN 5.1 million

Value EU financing: above PLN 4.4 million

Ząbkowice Śląskie grows beautiful

Ząbkowice Śląskie is a city which is well-known in the region and beyond its borders. And all because of the famous tower which is known as a leaning tower and which is the key attraction of the city, though not the only one.

Over the years, as many other Lower Silesian towns, the city remained underinvested, however, with the help of the EU funds it has been regaining its former charm.

The leaning tower is the highest and the most leaning tower in Poland and second one in Europe, right after the Italian Piza tower. Its deviation from vertical amounts to as many as 2.14

meters. It is visible with the naked eye, but it is also felt while standing inside the tower. The building is 34 meters high which is almost as much as a 5-storey building. 139 steps lead up to the top of the tower but the views from the top compensate the trouble of climbing up.

Ząbkowice were quite lucky as despite the fact that the past centuries had been rather turbulent for this town, from the second half of the XIXth century it was quite peaceful and even the Second World War did not cause any damages here. At that time, the name of the city – Ząbkowice Śląskie – started to function. Due to its location, at the level of 280 meters a.s.l. As well as its rich history and unique monuments the town as well as the commune have become one of the more interesting landscape-wise locations in the Lower Silesia.

Thanks to the investments obtained from the European Union the inhabitants may feel safer after the replacement of streetlights in the market square and the youth appreciates the renovated sport field by the elementary school. Some green areas and small architecture also appeared on several backyards.

Furthermore, the residential building was rebuilt for the purposes of the Social Assistance House. This action was realized in partnership with the Poviast Starost Office. 16 additional spots for overnight stay were formed here with a designation for chronically mentally ill patients. It fulfils the most rigid standards and requirements concerning this type of objects and is the only facility in the area of the Ząbkowice Poviast which provides this type of services.

Miejski Park „Rusinowa” w Wałbrzychu odzyskał swój blask

Beneficjent: GMINA WAŁBRZYCH

Tytuł projektu: Zagospodarowanie Parku w dzielnicy Rusinowa w Wałbrzychu na cele turystyczne w celu zmniejszenia oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo

Wartość projektu: ponad 1,5 mln zł

Dofinansowanie UE: ponad 1,2 mln zł

Parki to jedne z najchętniej odwiedzanych miejsc w każdym mieście. Są piękne o każdej porze roku, ale wymagają też wielu

nakładów finansowych, aby utrzymać je w takim stanie, by cieszyły oko i były faktycznym miejscem wypoczynku.

Jeden z takich parków znajduje się w dzielnicy Rusinowa w Wałbrzychu. Powstał w latach 30. XX wieku na obszarze lasu grądowego. Zajmuje powierzchnię około 27 hektarów i rośnie w nim wiele gatunków drzew liściastych i iglastych. Dodatkową atrakcją są w nim rzeźby, które stoją w różnych miejscach w parku. Zostały one wykonane w latach 70. przez najwybitniejszych polskich rzeźbiarzy. Są one częścią Wałbrzyskiej Galerii Rzeźby Plenerowej – największego tego typu przedsięwzięcia w kraju. Jego Inicjatorką była Maria Borznana rzeźbiarka, która związana była z Wałbrzychem.

Galeria do dziś jest jedną z największych w Polsce i Europie. Każda z rzeźb powstała do konkretnego miejsca, w którym artysta postanowił ją umieścić, tworząc element konkretnego krajobrazu. Przez lata jednak zmieniały one położenie, a niektóre uległy zniszczeniu.

Jednak to ciekawe i piękne miejsce przez lata było niedoinwestowane i wymagało odnowienia. Z pomocą przyszły fundusze unijne dzięki którym, zrewitalizowano park. Przebudowano główną aleję, która wiedzie od zabytkowej, kamiennej bramy parku w kierunku dzielnicy Rusinowa. Powstały kwietne łąki oraz trawniki, posadzonych zostało wiele gatunków krzewów i drzew. Pielęgnacji poddano także dotychczasowe drzewa. Powstały nowe ścieżki spacerowe i rowerowe z elementami małej architektury. Wałbrzyskanie odzyskali miejsce, w którym bezpiecznie mogą wypocząć, spacerować czy pojeździć rowerami.

Project title: Park management in the Rusinowa district in Wałbrzych for tourism purposes in order to decrease the impact on naturally precious areas.

Beneficiary: Municipality of Wałbrzych

Project value: almost PLN 1.5 million

Value EU financing: above PLN 1.2 million

City Rusinowa Park in Wałbrzych regained its splendour

Parks are one of the most frequently visited places in every city. They are beautiful during every season of the year, but they require various financial input to be maintained in a state that allows for them to be appreciated and remain the place of rest.

One of such parks is located in the district of Rusinowa in Wałbrzych. It was launched in the 30's of the XXth century in the area of the hornbeam wood. It occupies the area of approx. 27 hectares and many different species of deciduous and coniferous trees are planted in it. Sculptures standing in various places of the park constitute an additional attraction. They were built in the 70's by prominent Polish sculptors. They became a part of the Wałbrzych Open-air Sculpture Gallery – the largest venture of this type in the country. Its initiator was Maria Bor – a well-known sculptor who was linked with Wałbrzych.

The gallery has to date been one of the largest galleries of this type both in Poland and in Europe. Every sculpture is assigned to a specific location in which the artist decided to place it, forming a landscape element of the area. Over the years however they changed their locations and some of them have deteriorated.

Nevertheless, this unique and beautiful place has for years been underinvested and in need of renovation. The EU funds came to the rescue thanks to which the park was revitalized.

The main avenue leading from the historical, stone gate of the park towards the Rusinowa district was rebuilt. The created flower meadows and lawns obtained many different species of bushes and trees. Also the already growing trees obtained care and nutrition. New walking and bike paths were formed with elements of small architecture. The Wałbrzych inhabitants gained a place in which they may rest, walk and ride a bike safely.

Mikoszów - Miasteczko Nadziei

Beneficjent: Stowarzyszenie Św. Celestyna

Tytuł projektu: Mikoszów – Miasteczko Nadziei. Nadanie nowych funkcji społecznych zdegradowanemu obszarowi poprzez przebudowę i adaptację budynku gospodarczego na potrzeby terapii i edukacji osób niepełnosprawnych

Wartość projektu: ponad 6,2 mln zł

Dofinansowanie UE: prawie 4,1 mln zł

Kiedyś był tu folwark i gorzelnia. Teraz nowoczesny i świetnie wyposażony ośrodek dla osób z niepełnosprawnościami. To jedyne takie miejsce w Polsce, gdzie takie osoby są leczone, rehabilitowane, edukowane oraz zatrudniane w działającym przy Stowarzyszeniu Św. Celestyna Zakładzie Aktywności Zawodowej.

Około 5 milionów Polaków to osoby z niepełnosprawnościami, a tylko niewielka część z nich jest aktywna zawodowo. Tych, którzy nie znajdują zatrudnienia, wspierają właśnie zakłady aktywności zawodowej (ZAZ). Tworzą dla nich miejsca pracy, dając szansę na aktywne, w pełni samodzielne życie w przyszłości. Stowarzyszenie św. Celestyna w Mikoszowie koło Strzelina prowadzi jeden z pięciu takich zakładów na Dolnym Śląsku.

Po przebudowie zabytkowego budynku gospodarczego powstał nowoczesny i dobrze wyposażony obiekt służący rehabilitacji społeczno-zawodowej oraz integracji. Znajdują się tam pomieszczenia do terapii zajęciowej, a także gabinety psychologa, psychiatry oraz pielęgniacyjno-zabiegowy. Dodatkowo z pieniędzy unijnych ZAZ wyposażył też stanowiska pracy, kupując dwa piece do ceramiki, traktor z przyczepą i

akcesoriami potrzebnymi do porządkowania zieleni.

Takie inwestycje są niezwykle ważne, gdyż przyczyniają się do zwiększenia aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wzmacniając również ich zdolności do zatrudnienia.

Project title: Mikoszków – The town of hope. Granting new social functions to the degraded area through its reconstruction and adaptation of a social building for the purposes of therapy and education of the disabled

Beneficiary: The Saint Celestine Association

Project value: almost PLN 6.2 million

Value of co-financing from the EU: almost PLN 4.1 million

Mikoszków – The town of hope

It housed a folwark and a distillery once. Today it is a modern and well-prospering facility for the disabled persons. It is the only such place in Poland where these persons may be treated, rehabilitated, educated and employed by Vocational Activity Plant operating by the Saint Celestine Association.

Near 5 million Poles are persons with disabilities and only a small part of them remains professionally active. Those who cannot find employment are supported but this type of vocational activity plants. They form workplaces for them,

giving them a chance for a fully independent life in the future. The Saint Celestine Association in Mikoszków runs one of five such plants in Lower Silesia.

After the reconstruction of the historical social building, a modern and well-equipped object was launched which serves the purpose of providing social-vocational rehabilitation and integration. It houses rooms for group therapy as well as psychologist, psychiatrist and nursing-treatment offices. In addition, thanks to EU funds the facility was also equipped in working stations due to the purchase of two ceramics stoves, a tractor with a trailer and accessories for organization of green areas.

[Nowoczesna myjnia samochodowa w Świdnicy](#)

Beneficjent: „BOGART” WIOLETTA PODLASEK-ŁABIŃSKA

Tytuł projektu: Rozwój działalności „BOGART” WIOLETTA PODLASEK-ŁABIŃSKA poprzez uruchomienie bezdotykowej myjni samochodowej.

Wartość projektu: ponad 880 tys. zł

Dofinansowanie UE: ponad 302 tys. zł

Aby podróż autem sprawiała przyjemność, samochód musi być sprawny, ale i czysty. Jeszcze kilkanaście lat temu mycie samochodu na własnej posesji czy przed blokiem było częstym widokiem. Kierowcy wyposażeni w wiaderko, gąbkę i płyn szorowali swoje pojazdy.

Teraz jednak jest to dość ryzykowne. Dlaczego? Na przeszkodzie stają przepisy, a te w zasadzie zabraniają mycia samochodu na posesji. Jest to bowiem działanie nieekologiczne. Bo chociaż płyny do mycia są obecnie w pełni biodegradowalne i bezpieczne dla środowiska, to problemem nie jest piana spływająca z nadwozia, ale to co razem z nią i którądy trafia do ziemi. Wraz z brudem z karoserii zmywają się też drobinki oleju silnikowego, paliwa czy płynów eksploatacyjnych, a one nie są już biodegradowalne i bezpieczne dla środowiska naturalnego. Dlatego muszą trafić nie do ziemi, a do kanalizacji.

Dlatego bezpieczniej i ekologiczniej, a przede wszystkim zgodnie z przepisami jest mycie aut w przystosowanych do tego myjniach samochodowych.

Jedna z nich działa w Świdnicy, a jej właściciele, chcąc ulepszać system mycia, sięgnęli po fundusze unijne. Zakupili nowoczesne zautomatyzowane urządzenie, które kontroluje cały proces mycia pojazdów. Dzięki temu jest on ergonomiczny pozwala na odpowiednie dozowanie środków czyszczących i czasu, w którym działa.

Myjnia bezdotykowa wyposażona w cztery stanowiska to nowoczesny system maszyn do mycia i pielęgnacji samochodów. Wyposażona we wszystkie elementy potrzebne do tego, by samochód lśnił. Aby pojazdem zająć się kompleksowo przewidziano także odkurzacz 2-stanowiskowy, dystrybutor płynu do czyszczenia felg i czernidła do opon, a także trzepaczkę do dywanów. Urządzeniem można sterować przez Internet, a czujniki pogodowe regulują pracę pieca w zależności od temperatury zewnętrznej. Zamontowano także czujniki zmierzchowe i system sterujący oświetleniem.

Klienci, pozostawiając auto mogą czuć się bezpiecznie, bo całość dozoruje system kamer. Aby usługa była w pełni komfortowa dla klientów wdrożono także system płatności bezgotówkowych. Co ważne, myjnia przystosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Project title: Development of activity of „BOGART” WIOLETTA PODLASEK-ŁABIŃSKA through launching a touchless carwash.

Beneficiary: „BOGART” WIOLETTA PODLASEK-ŁABIŃSKA

Project value: above 880 thousand PLN

EU financing: above 302 thousand PLN

Modern carwash in Świdnica

For the car ride to become even more pleasant, the car must be fit for driving as well as clean. Several years ago washing a car in front of one's own house or block of flats was a frequent view. Drivers equipped in a bucket, a sponge and cleaning agents washed their vehicles themselves.

Today this seems rather risky. Why? Due to provisions of law which basically forbid washing one's car near the living area. It is not eco-friendly. Even though washing detergents are currently fully biodegradable and safe for the environment, the issue is not the foam which drains from the car body but everything else that drains with it and enters the soil. Along with the dirt from the bodywork, particles of engine oil, fuel or operating fluids are washed down, and they are not biodegradable or safe for the natural environment. Thus, they need to be led towards the sewage system and not soil.

Hence, washing vehicles in adjusted for this purpose carwash facilities is safety and eco-friendly but, most importantly, compliant with the law.

One of such facilities operates in Świdnica and its owners, in a strive to improve the washing system, reached out for the EU funds. They purchased modern automated device which controls the entire process of car washing. Thanks to this it is ergonomic and allows for the proper dosage of cleaning agents and time during which it operates.

The touchless carwash equipped in four stands is a modern system of devices for vehicle care and washing. It is equipped in all elements that are necessary in order for any vehicle to

shine. For the vehicle to be looked after comprehensively also 2 stands with vacuuming devices were mounted as well as a distributor with a liquid for cleaning rims and the blacking and the rug whisk were supplied. The device may also be steered via internet connection and weather sensors regulate the work of the furnace depending on external temperature level. Furthermore, also twilight sensors and the light control system were mounted.

The clients, when leaving their vehicle, may feel safe as the whole structure is supervised by the system of video cameras. In order for the service to be fully comfortable for clients also the non-cash payment system was implemented. Importantly, the carwash is adjusted to the needs of disabled persons.

Hotel Caspar w Cieplicach dba o środowisko

Beneficjent: Hotel Casper Grażyna Futerhendler

Tytuł projektu: Przebudowa Hotelu Caspar polegająca na modernizacji energetycznej w zakresie: wymiany CO, okien i drzwi, ocieplenia budynku ze zmianą kolorystyki elewacji, montażu paneli fotowoltaicznych oraz zadaszenia głównego wejścia

Wartość projektu: ponad 1,5 mln zł

Dofinansowanie UE: ponad 800 tys. zł

Historia Cieplic – uzdrowskiej części Jeleniej Góry sięga

XII wieku. Już wtedy znane były tutejsze ciepłe źródła i to od nich wzięła nazwę miejscowość Cheplewode (1318 r.).

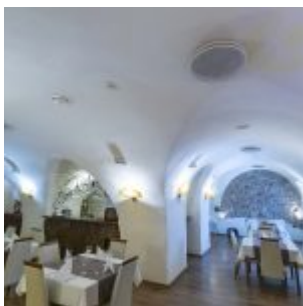
Późniejsze losy tego uzdrowiska były ciekawe, ale i burzliwe. Natomiast prawa miejskie kurort uzyskał dopiero tuż przed II wojną światową, a cieszył się nimi do 1975 r. Wtedy to Cieplice zostały przyłączone do Jeleniej Góry. Wojna nie spowodowała zniszczeń w mieście, jednak powojenny czas spowodował, że uzdrowisko stopniowo traciło dawną renomę. Na szczęście w ostatnich latach kurort odzyskuje swój blask.

Również do historii Cieplic sięgnęli właściciele Hotelu Caspar, szukając nazwy dla swojego obiektu. Śledząc historyczne losy tego uzdrowiska z zaskoczeniem odkryli, że wśród wielu znakomitych osób żyjących lub przebywających w dawnych Cieplicach, powtarzało się imię Caspar.

To właśnie Caspar Schaffgotsch, ówczesny właściciel Cieplic, zbudował przy kościele parafialnym pierwszą kaplicę, a losy rodziny Schaffgotschów nieodłącznie wiążą się z jego historią. Hotel Caspar znajduje się w samym centrum uzdrowiska, przy głównym deptaku naprzeciwko Pałacu Schaffgotschów.

Dbłość właścicieli o środowisko spowodowała chęć przeprowadzenia remontu hotelu. Pomogły w tym fundusze unijne, po które sięgnęli, chcąc uzyskać maksymalne oszczędności energetyczne. Wymieniono centralne ogrzewanie, okna i drzwi, zbudowano nowoczesną kotłownię. Ocieplono także cały budynek i poddasze. Instalacja elektryczna została zaprojektowana w taki sposób, aby wszystkie systemy były energooszczędne (np. wyłączniki czasowe, pokojowe). Z kolei

nowoczesne pompy ciepła, które zostały zamontowane wykorzystują ciepło z kuchni. Pojawiły się także panele fotowoltaiczne i bufony ciepła, a nad całością zmian czuwa specjalny system. Korzystają wszyscy – goście hotelu i restauracji, mając komfortowe warunki wypoczynku, ale także mieszkańcy Cieplic, gdyż dzięki podjętym działaniom udało się zmniejszyć ilość zanieczyszczeń.

Project title: Conversion of Caspar Hotel consisting of energy infrastructure modernization in the scope of: exchange of central heating, windows and doors, building insulation with replacement of facade colours, assembly of photovoltaic panels and roofing of the main entrance.

Beneficiary: Hotel Casper Grażyna Futerhendler

Project value: above PLN 1.5 million

EU financing: above 800 thousand PLN

Casper Hotel in Cieplice cares for the environment

The history of Cieplice – a spa resort part of Jelenia Góra dates back to the twelfth century. Already then, the local thermal spots were quite famous and the name Cheplewode (1318) originates from them.

Later on, the fates of this spa resort were quite unique, though rather turbulent. Whilst city rights were gained by the resort as late as before the Second World War and it appreciated them until 1975. In that year Cieplice were joined with Jelenia Góra. The war did not cause any damages in the city; however, the post-war period gradually made the spa resort lose its former reputation. Fortunately in recent years the resort has been gaining its former glow.

Owners of the Caspar Hotel also reached for the history of Cieplice in pursuit of the name for their facility. When browsing through the historical fates of this spa resort they came across the fact that among the many prominent persons who once lived or stayed in the old-time Cieplice the name Caspar appeared on several occasions.

It is Caspar Schaffgotsch, the former owner of Cieplice, who built the first chapel by the parish church and the fates of the Schaffgotsch family are unbreakably linked to its history. The Caspar Hotel is located in the heart of the resort, right by the main promenade, opposite the Schaffgotsch Palace.

The owners' care for environment led them to conducting the hotel renovation. The UE funds assisted in this venture which they gained in order to obtain maximum energy savings. Central heating, windows and doors were exchanged, and the new boiler room was launched. Also, the whole building as well as the attic were insulated. The electrical installation was designed in such a way so that all systems could be energy-sufficient (i.e. time switches, room switches). On the other hand, heat pumps were mounted using the heat which comes from the kitchen. Photovoltaic panels were mounted as well as heat buffers and a specially designated system guards all introduced changes. Everyone can benefit from these changes – the hotel and restaurant users, appreciating comfortable conditions for rest as well as Cieplice inhabitants since thanks to the undertaken actions it was possible to decrease the volume of pollution.

Szansa na lepsze życie

Tytuł projektu: Per Aspera ad Astra- kompleksowy program wsparcia opieki hospicyjnej dla dzieci i młodzieży z terenu Dolnego Śląska

Beneficjent: Fundacja Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci

Wartość projektu: 2,6 mln zł

Dofinansowanie UE: 2,2 mln zł

Kilka tysięcy osób w całym województwie korzysta z usług asystentów i opiekunów. Pomagają im w tym gminy, fundacje i stowarzyszenia, które postarały się o dofinansowanie z funduszy europejskich i dzięki temu zrealizowały kilkadziesiąt projektów dających Dolnoślązakom szansę na bardziej samodzielne życie. Co ważne, bardzo często pomocą objęte są całe rodziny podopiecznego, które np. otrzymują wsparcie psychologiczne.

Jednym z takich przedsięwzięć jest działanie Fundacji Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci, które zrealizowało projekt Per Aspera ad Astra.

– Spotykając się z naszymi podopiecznymi i ich rodzicami często słyszeliśmy smutne, ale prawdziwe relacje o jakości ich życia. Opiekunowie opowiadali, że problemem może być prozaiczne wyjście po zakupy, do fryzjera czy lekarza. Wówczas zrodził się pomysł stworzenia programu kompleksowego wsparcia dla rodzin – mówi Beata Hernik-Janiszewska, prezes fundacji.

Dzięki udziałowi w programie poprawiła się sytuacja życiowa sześćdziesięciu podopiecznych do 26. roku życia i ich faktycznych opiekunów (najczęściej są to rodzice). Rodziny mogły korzystać między innymi z fachowej opieki pielęgniarki, fizjoterapeuty, logopedy, psychologa. Mogły również wypożyczać nowoczesny sprzęt rehabilitacyjny i pielęgnacyjny, tak potrzebny osobom przewlekle chorym.

Project title: Per Aspera ad Astra – comprehensive support programme for hospice care over children and the youth from the area of Lower Silesia

Beneficiary: The Wrocław Hospice for Children Foundation

Project value: PLN 2.6 million

EU funding value: PLN 2.2 million

Chance for a better life

Several thousand people in the whole voivodeship use the services of assistants and carers. They are supported by communes, foundations and associations which applied for funding under EU funds and thanks to this they managed to realize several dozen projects, giving the Lower Silesia inhabitants a chance for a more independent life. More importantly, families of such persons are covered by support, i.e. through obtaining psychological support.

One of such ventures is a campaign conducted by the Wrocław Hospice for Children Foundation which realized the Per Aspera ad Astra project.

– When meeting with our patients and their families we often encounter sad but true stories about the quality of their life. Carers told us that a simple trip to do shopping, get a haircut or visit a doctor may be a problem for them. At that point, an idea came to our minds to create a comprehensive programme for supporting such families – says Beata Hernik-Janiszewska, foundation chairwoman.

Thanks to participation in the programme the living situation of sixty patients below the age of 26 improved as well as the situation of their actual carers (most frequently these are the parents). Families were able to use a professional nurse, physiotherapist, speech therapist, psychologist care. They could also rent out modern rehabilitation and nursing equipment, much needed by chronically ill persons.

Ratownicy na medal

Tytuł projektu: Rewitalizacja Stacji GOPR w Wałbrzychu oraz terenów przyległych na cele społeczne

Beneficjent: GÓRSKIE OCHOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE

Całkowita wartość projektu: ponad 1,6 tys. zł

Dofinansowanie UE: ponad 1,3 mln

Każdy lubi czuć się bezpiecznie, a w górach szczególnie. Ratownicy z Grupy Wałbrzysko Kłodzkiej GOPR dbają o to każdego dnia. To jedna z siedmiu grup regionalnych Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, w tym jedna z dwóch grup działających w Sudetach. Od 45 lat zapewniają całodobową pomoc dla osób poszkodowanych w Sudetach Środkowych i Wschodnich.

Ponad stu ratowników ochotników oraz kilkunastu ratowników zawodowych pełni dyżury w czterech stacjach ratowniczych (stacji centralnej w Wałbrzychu oraz stacjach w Sokolcu, Zieleńcu i Międzygórzu) zapewniając bezpieczeństwo turystom. Rocznie góry odwiedza blisko 500 tysięcy turystów i narciarzy. Na terenie działania grupy znajduje się kilkanaście ośrodków narciarskich, w tym jedne z największych w Polsce zlokalizowane w Czarnej Górze i Zieleńcu.

Ratownicy niosą pomoc nie tylko zimą. Pod opieką mają ponad 1600 km szlaków turystycznych. To m.in. szlaki Góry Kamienne, Góry Wałbrzyskie, masyw Ślęży, Góry Sowie, Bardzkie, Stołowe, Orlickie, Bystrzyckie, masyw Śnieżnika, Góry Złote, a także parki narodowe.

Ilość dyscyplin, które można uprawiać w górach jest coraz większa. Paralotniarstwo, wspinaczka skałkowa, canyoning czy też wspinaczka lodowa to tylko niektóre z nich. Wszystkie niosą za sobą pewne ryzyko, dlatego tak ważne jest, aby ratownicy byli odpowiednio wyposażeni oraz wyszkoleni. Ich interwencje coraz częściej wymagają stosowania wyspecjalizowanych technik alpinistycznych, umożliwiających udzielenie pomocy osobom uwięzionym na drzewach, w skałach,

jaskini czy też kolejce linowej.

O tym, jak ważna jest pomoc ratowników Grupy Wałbrzysko Kłodzkiej GOPR mówią choćby liczby z ostatniego roku. Tylko w 2021 roku na terenie Sudetów Środkowych i Wschodnich ratownicy społecznie przepracowali 35 524 godziny na dyżurach, szkoleniach, akcjach i różnego rodzaju innych działaniach, przeprowadzili 313 wypraw, akcji i interwencji, na których spędzili ponad 2350 godzin.

Przez lata siedzibą ratowników był budynek stacji centralnej w Wałbrzychu. Wymagał on jednak remontu i przebudowy. Pracę utrudniał m.in. brak pomieszczeń do prawidłowego składowania sprzętu ratowniczego w tym pojazdów specjalnych, ekwipunku specjalistycznego. To powodowało wydłużenie czasu wyjazdu ratowników do zdarzenia oraz skrócenie czasu eksploatacji sprzętu.

Z pomocą przyszły fundusze unijne, dzięki którym rozbudowano i zrewitalizowano budynek stacji GOPR. Zagospodarowano tereny wokół – powstał monitorowany parking i magazyny sprzętu. Sam budynek został przystosowany także do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także zyskał nowe funkcje – społeczne i edukacyjne.

CHAMPION RESCUER

Project title: Revitalization of Mountain Volunteer Rescue Service Station in Wałbrzych and the adjacent areas for social purposes

Beneficiary: MOUNTAIN VOLUNTEER RESCUE SERVICE STATION

Total project value: above 1.6 k PLN

EU financing: above PLN 1.3 million

Everyone likes to feel safe, especially when hiking in the mountains. Rescuers from the Wałbrzych-Kłodzko Group of the Mountain Volunteer Rescue Service Station look after people's

safety on a daily basis. It is one of seven regional groups of the Mountain Volunteer Rescue Service and one of two groups operating in Sudety. For the past 45 years the group has been providing a 24/7 assistance for injured persons in the area of Middle and Eastern Sudety.

More than a hundred rescuers-volunteers and several dozen professional rescuers perform on-call time in four rescue stations (central station in Wałbrzych and stations in Sokolec, Zieleńsk and Międzygórze) ensuring safety to tourists. Around 500 thousand tourists and ski-lovers visit mountains each year. There are several dozen ski resorts in the area where the group operates, including one of the biggest in Poland resorts located in Czarna Góra and Zieleniec.

Rescuers offer assistance not only during winter. 1600 km of tourist routes remain under their supervision. These include, among others, Kamienne Mountains, Wałbrzyskie Mountains, the massif of Ślęza, Sowie Mountains, Bardzkie, Stołowe, Orlickie, Bystrzyckie Mountains, the massif of Śnieżnik, Złote Mountains as well as national parks.

The number of activities that may be performed in the mountains continues to increase. Paragliding, mountain climbing, canyoning or ice climbing are just some of them. They all carry some amount of risk; therefore it is crucial for rescue teams to be properly equipped and trained. Their interventions more and more often require application of specialist mountaineering techniques, enabling provision of assistance to persons trapped on trees, in rocks, caves or chairlifts.

The importance of work performed by the Wałbrzych-Kłodzko Group of the Mountain Volunteer Rescue Service squad is emphasised for instance by numbers reported last year. Only in 2021, the rescuers performed 35,524 on-call hours, trainings, rescue missions and various types of other social activities

in the area of Middle and Eastern Sudetes, carrying out 313 rescue missions, interventions and actions and spending more than 2,350 on them.

For years, the seat of the rescue squad was the building of the central station in Wałbrzych. However, it required a renovation and reconstruction. Lack of rooms for correct storage of rescue equipment including special vehicles, specialist outfits hindered the work. This caused longer preparation time for departure of rescuers for events as well as shorter life span of the equipment.

The EU funds came to the rescue as thanks to them the building of the rescue station was extended and revitalized. The area around it was managed – a monitored parking lot and equipment warehouses were built. The building itself was adjusted also to the needs of disabled persons obtaining new functions – social and educational one.

Strzegomska odnowa

Tytuł projektu: Przebudowa i zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie Grabiny i Starego Miasta w Strzegomiu wraz z renowacją zabytkowych murów obronnych

Beneficjent: Gmina Strzegom

Wartość projektu: prawie 10 mln zł

Dofinansowanie UE: 5,2 mln zł

Rewitalizacja parku miejskiego i zabytkowych murów obronnych w Strzegomiu dwa lata temu zdobyła główną nagrodę w ogólnopolskim konkursie „Modernizacja Roku”. I nie ma się czemu dziwić. Dzięki tej inwestycji „granitowe serce Polski”, jak reklamuje się miasto na swojej stronie internetowej, wypiękniało, a mieszkańcy zyskali funkcjonalną, bezpieczną i estetyczną przestrzeń publiczną.

Zakres prac obejmował m.in. uporządkowanie terenów zielonych, ciągów pieszych, chodników i elementów małej architektury wzdłuż ulicy Dolnej i rzeki Strzegomki. Przy skrzyżowaniu z ul. Wałbrzyską powstał ogrodzony plac zabaw z konstrukcją linową i trampolinami, najmłodszy cieszą się też ze zjazdów minityrolką pośród zieleni wzdłuż ul. Dolnej. Szczególną atrakcją jest posadzkowa fontanna z podświetlanymi strumieniami wody, natomiast na terenie przy rzece urządzone zostały plac z grillem terenowym. Na zagospodarowanym obszarze stanęły ławki, kosze na śmieci i stojaki rowerowe, a nowe oświetlenie oraz monitoring znacznie poprawiły bezpieczeństwo spacerowiczów.

W kolejnym etapie przebudowany został park miejski pomiędzy ul. Dolną a Kasztelańską. Powstała druga fontanna, place i urządzenia do zabawy i park kalisteniczny, gdzie młodzież może ćwiczyć na specjalnych poręczach i drążkach. Jeśli dodać do tego jeszcze mały ogród botaniczny, pergolę z huśtawkami i górkę saneczkową to jest czego zazdrościć mieszkańcom Strzegomia!

Ważnym elementem inwestycji unijnej była również renowacja staromiejskich średniowiecznych murów obronnych. Konserwacja historycznych murów, schodków i bastei (basteja to budowla fortyfikacyjna w formie niskiej, przysadzistej baszty obronnej, która pełniła rolę stanowiska ogniowego artylerii) była niezbędna, gdyż w wielu miejscach zabudowa stwarzała zagrożenie dla przechodniów. Teraz zabytkowa konstrukcja oprócz tego, że stała się bezpieczniejsza i poprawiła estetykę tego miejsca, zyskała nową funkcję – w bastei prowadzona jest działalność wystawiennicza prowadzona przez organizacje pozarządowe.

Odnowiona część miasta stała się wizytówką Strzegomia, docenianą nie tylko przez mieszkańców.

Recipient: Strzegom Municipality

Project title: Reconstruction and development of public space in the area of Grabina and Stare Miasto (Old Town) in

Strzegom, together with restoration of historic defensive walls

Project value: almost 10 million PLN

EU funding: 5.2 million PLN

Strzegom restoration

Two years ago, the revitalisation of the city park and historic town walls in Strzegom won the main prize in the national competition „Modernisation of the Year”. And no wonder. Thanks to this investment the „granite heart of Poland”, as the town advertises on its website, has become more beautiful, and the inhabitants have gained a functional, safe and aesthetic public space.

The scope of works included, among others, arrangement of green areas, pedestrian routes, pavements and small architecture elements along Dolna Street and the Strzegomka River. At the intersection with Wałbrzyska Street, an enclosed playground with a rope construction and trampolines was created; the youngest children can also enjoy mini-roller rides among the greenery along Dolna Street. A special attraction is a floor fountain with illuminated water jets, while a site with an outdoor barbecue was arranged in the area by the river. The developed area was equipped with benches, waste baskets and bicycle racks, while new lighting and monitoring significantly improved the safety of walkers.

In another stage, the city park between Dolna Street and Kasztelańska Street was reconstructed. A second fountain, squares and playgrounds, and a calisthenics park where young people can exercise on special rails and bars were created. If we add to this a small botanical garden, a pergola with swings

and a toboggan hill, the inhabitants of Strzegom have a lot to envy!

Another important element of the EU investment was the restoration of the Old Town's medieval defensive walls. The conservation of historical walls, steps and bastions (a bastion is a fortification structure in the form of a low, squat defensive tower, which served as an artillery firing point) was necessary because in many places the buildings posed a danger to passers-by. Now the historic structure, apart from becoming safer and improving the aesthetics of the place, has a new function – the bastion houses exhibitions run by non-governmental organisations.

[Na wycieczkę do Wałimia](#)

Beneficjent: Gmina Walim

Tytuł projektu: Zwiększenie udostępniania zasobów przyrodniczych oraz rozwój nowych form edukacji ekologicznej dzięki rozbudowie Turystycznego Centrum Edukacji Ekologicznej „Choina” i poprawie organizacji ruchu turystycznego w Gminie Walim

Całkowita wartość projektu: ponad 13,1 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: blisko 7,3 mln zł

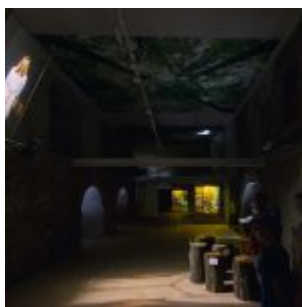
Walim nazywany jest krainą sowiogórskich tajemnic. Okazuje się, że w tej pięciotysięcznej gminie czeka na turystów ogrom miejsc do odkrycia: Rezerwat Przyrody Góra Choina, Ostoja Nietoperzy Gór Sowich, Lipa Fryderyka czy loch księżniczki Małgorzaty w średniowiecznym Zamku Grodno.

Przy Zamku Grodno powstało Turystyczne Centrum Edukacji Ekologicznej „Choina”. Nad małowniczym Jeziolem Bystrzyckim zbudowano ścieżkę edukacyjną z nową, ponad 120 – metrową kładką dla pieszych, która zwraca uwagę swym kształtem – wygląda jak fala, dźwiękami. Zainstalowano też lunetę, przez którą możemy zobaczyć Zamek Grodno, czy Rezerwat Choina, są multimedialnie ławki, przy których, usłyszymy szum wody oraz odgłosy leśnych ptaków i zwierząt. Dzięki zamontowanemu w balustradzie kładki oświetleniu, gdy zapada zmrok kładka zaczyna mienić się wieloma kolorami tworząc miłe dla oka widowisko świetlne.

W ramach drugiego etapu na terenie Zamku Grodno powstało Centrum Bioedukacji Multimedialnej – w którym poznamy bliżej przyrodę Rezerwatu Góry Choina i Gór Sowich. Już od wejścia przywita nas hologramowa Biała Dama, która zaprowadzi nas wprost do centrum. W pierwszej sali poświęconej nietoperzom, obejrzymy filmy w technologii 3D, na ekranach, które zostały wkomponowane w mury średniowiecznego Zamku. W drugiej sali, kiedy zgasną światła zobaczymy cztery pory roku w Rezerwacie Choina z wykorzystaniem wielu efektów specjalnych, w tym technologii hologramu.

W ostatnim etapie powstało Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego w Zagórzcu Śląskim. W tym miejscu oprócz uzyskania informacji o

miejscach, które warto zwiedzić, zobaczymy okazałych rozmiarów akwarium z fauną i florą Jeziora Bystrzyckiego. Oprócz podziwiania ryb w akwarium, turyści mogą poznać historię powstania zbiornika Jeziora Bystrzyckiego i skorzystać z lekcji edukacyjnych, związanych z ekologią i bioedukacją.

Recipient: Walim Commune

Project title: Increasing the accessibility of natural resources and development of new forms of ecological education thanks to the expansion of the Tourist Centre of Ecological Education „Choina” and improved organisation of tourist traffic in the Walim Commune

Total project value: over 13.1 million PLN

EU funding: nearly 7.3 million PLN

On a trip to Walim

Walim is known as the land of Owl Mountain mysteries. It turns out that in this commune of five thousand inhabitants there are many places waiting to be discovered by tourists: the Choina Mountain Nature Reserve, the Owl Mountain Bat Sanctuary, Frederick's Lime Tree or Princess Margaret's dungeon in the medieval Grodno Castle.

The Tourist Centre for Ecological Education „Choina” was established at Grodno Castle. An educational path was built on the picturesque Bystrzyckie Lake, with a new, over 120-metre-long footbridge, which attracts attention with its shape – it looks like a wave, with sounds. A telescope was also

installed, through which we can see Grodno Castle or the Choina Reserve, there are multimedia benches, where we can hear the swoosh of water and the sounds of forest birds and animals. Thanks to the lighting installed in the footbridge balustrade, when darkness falls, the footbridge starts to sparkle with many colours creating a light spectacle pleasing to the eye.

As part of the second stage, the Multimedia Bioeducation Centre was created on the grounds of Grodno Castle, where we will learn more about the nature of the Choina Mountain Reserve and the Owl Mountains. Right from the entrance we will be greeted by a hologram White Lady, who will lead us straight into the centre. In the first room, dedicated to bats, we will watch films in 3D technology on screens which have been integrated into the walls of the medieval castle. In the second hall, when the lights go out, we will see the four seasons in the Choina Reserve with the use of many special effects, including hologram technology.

In the last stage, a Tourist Service Centre was built in Zagórze Śląskie. Here, in addition to obtaining information on places worth visiting, we can see a sizeable aquarium with the fauna and flora of Lake Bystrzyckie. Apart from admiring fish in the aquarium, tourists can learn about the history of the creation of the Bystrzyckie Lake reservoir and benefit from educational lessons connected with ecology and bio-education.
